

(Бешанковіцкі р-н) 26 ліп. стрымліваў націск франц. карпусоў маршала Мюрата і ген. Багарнэ. Вызначыўся ў бітвах пад Смаленскам і Барадзіно. З вер. 1812 у ген. штабе аб'яднаных зах. армій. Уздэльнік ваен. дзеянняў 1813—14. У 1815—19 ваен. міністр. З 1819 чл. Дзярж. савета, нач. ваен. навуч. устаноў, дырэктар Царскасельскага ліцэя.

КАНАШОЎСКАЕ РАДОВІШЧА ПЯСКУ І ЖВІРОВА-ПЯСЧАНАГА МАТЭРЫЯЛУ. У Полацкім р-не Віцебскай вобл., каля в. Канашы. Пластавы паклад звязаны з кандова-марэннымі адкладамі паазерскага ледавіка. Пяскі і жвірова-пясчаны матэрыял жаўтавата-і буравата-шэрыя, месцамі гліністыя, абжалезненыя. Жвір і галька ў пясках трапляюцца ў россыпе і ў выглядзе лінзаў і гнёздаў. Пяскі пераважна дробна-і сярэднезярністыя, палевашпатава-кварцавыя. Разведаныя запасы 9,47 млн. м³, перспектыўныя 1,13 млн. м³. Магутнасць карыснай тоўшчы 3,2—27,3 м, ускрышы (торф, пяскі, супескі) 0,2—6,8 м. Пяскі і жвір прыдатныя на выраб бетону, буд. раствораў, у дарожным буд-ве. А.П.Шчураў.

КАНАШЫ, возера ў Полацкім р-не Віцебскай вобл., у бас. р. Тураўлянка, за 16 км на Пд ад г. Полацк. Пл. 0,6 км², даўж. каля 1,1 км, найб. шыр. 880 м, найб. глыб. 5 м, даўж. берагавой лініі каля 4,2 км. Пл. вадазбору 18,5 км². Схілы катлавіны выш. 6—14 м, разараныя, на Пд параслі лесам. Берагі нізкія, пясчаныя, у залівах сілавінныя. Дно да глыб. 2 м пясчанае, ніжэй выслана сапалемам. Упадае ручай з воз. Усомля, выцякае ручай у воз. Гомель.

КАНАШЭНКА Сцяпан Мікалаевіч (1909, в. Узішчы Полацкага р-на Віцебскай вобл. — 25.9.1943), Герой Сав. Саюза (1944). Скончыў пач. школу. Працаваў рахункаводам. У Чырв. Арміі з пач. 1942, на фронце са снеж. 1942. У ноч на 24.9.1943 група разведчыкаў на чале са старшыняй роты К. фарсіравала Дняпро, захапіла плацдарм у раёне в. Пекары (Чаркаская вобл., Украіна) і

С.М. Канашэнка.

больш як суткі яго ўтрымлівала. Загінуў пры пераправе на левы бераг Дняпра з данясеннем.

КАНБЭРА (Canberra), горад, сталіца Аўстраліі. З прыгардамі ўтварае самаст. адм. адзінку — Аўстралійскую сталічную акругу. Знаходзіцца на р. Малонгла

на тэр. штата Новы Паўд. Уэльс. 310 тыс. ж. (1990). Трансп. вузел. Міжнар. аэрапорт. Прам-сьць: лёгкая, харч., паліграфічная. Нац. ун-т. Аўстралійска АН. Аўстралійскі ваен. музей. Поблізу астр. абсерваторыя.

Пабудавана ў 1913—27 у вылучанай у 1911 з тэр. штата Новы Паўд. Уэльс Аўстралійскай сталічнай акрузе. З 1927 адфц. рэзідэнцыя ўрада. Хутка развіваецца пасля 2-й сусв. вайны.

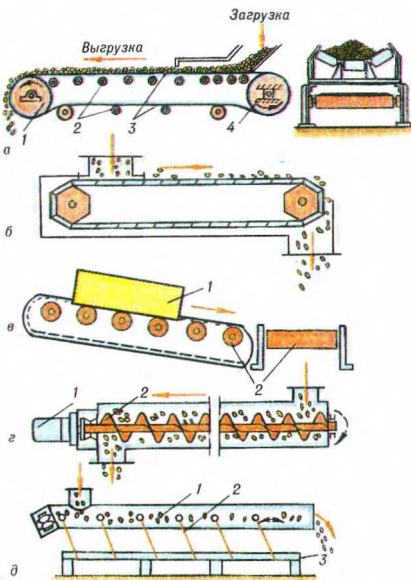
Буд-ва К. пачата ў 1913 паводле плана амер. арх. У.Б.Грыфіна. Горад падзелены на шэраг зон (гандл., адм., навуч. і інш.). У аснове планіроўкі — сістэма плошчаў (з гандл. цэнтрамі) і размешчаных вакол іх радыяльных і кальцавых вуліц. Раёны аддзелены адзін ад аднаго паркавымі зонамі і звязаны развітой сеткай аўтамагістралей і мастаў. Будынкі ў стрыманым неакласічным стылі, невысокія (парламент, 1927); буд-ва больш як 10—11 паверхаў забаронена. Сярод інш. пабудов: Нац. ун-т (1952, арх. Б.Б.Льюіс), Галерэя (1981, арх. К.Мадыхан), новы будынак парламента (1988), кангрэсавы цэнтр з тэатрам на 2500 месцаў, выставачнай і канферэнц-залай.

КАНАВІЎТ (ад лат. convolutus згорнуты, сплечены), зборнік, складзены з некалькіх самаст. выданняў (кніг, часопісаў, брашур, адбіткаў артыкулаў) ці рукапісаў, перагледзеных у адзін том. Раней К. называлі зборнікі разнастайных матэрыялаў, пазней — толькі тэматычныя зборнікі.

КАНВЕЕР (англ. conveyor ад convey перавозіць, перамяшчаць), т р а н с п а р т ё р, устаноўка або машына бесперапыннага дзеяння для перамяшчэння сыпкіх, кускавых ці штучных грузаў. Выкарыстоўваецца пры пагрузачна-разгрузачных работах, выкананні паслядоўных тэхнал. аперацый у паточнай вытв-сці (напр., зборачных, сартавальных, ліцейных), як пасаж. транспарт і інш.

Паводле грузанясучага элемента К. падзяляюцца на стужачныя (з гумавай або сталёнай стужкай, якая рухаецца са скорасцю да 8 м/с), пласціністыя (з шарнірна злучаных сталёных пласцін, скорасць да 1 м/с), скрабалкавыя (ланцуг са скрабалкамі, якія рухаюцца ў жолабе або корабе), цяжкавыя (цялэжкі, злучаныя цягавым ланцугом, рухаюцца па рэйкавых пуцях), каўшавыя і люлькавыя (з каўшамі і люлькамі, падвешанымі на ланцугу) і інш. Бываюць з цягавым органам

(стужкай, ланцугом, канатам) і без яго. К. без цягавога органа падзяляюцца на вінтавыя (шнэкі, *вінтавыя спускі*), інерцыйныя хістальныя (перамяшчаюць сыпкія і кусковыя грузы зваротна паступальным рухам з паскораным зваротным ходам), вібрацыйныя (жолаб або труба сваім зваротна-паступальным рухам вяр. частаты транспартуюць пыльныя, ядавітыя і гарачыя грузы), ролякавыя (*ролягангі*) і інш. Да спецыялізаваных К. адносяць *элеватары, эскалатары, стакеры, рухомыя тратуары* і інш., а таксама магнітадынамічныя К. для перамяшчэння па трубах і латаках расплаўленага металу з дапамогай эл.-магн. індукцыйных помпаў. І.І.Леановіч.

Схемы канвеераў: а — стужачнага (1, 4 — ніжняя і прывадная станцыі, 2 — ролякі, 3 — стужка); б — пласціністага; в — ролякавага (1 — груз, 2 — ролякі); г — вінтавага (1 — прывод, 2 — вінт); д — хістальнага (1 — жолаб, 2 — пруткія стойкі, жорстка замацаваныя на раме 3).

КАНВЕЕРНАЯ ПЕЧ, печ, абсталяваная канвеерам (стужачным, люльчным, лан-

Канбера. Будынак парламента.